عامل گرانی روغن مشخص شد/ قاچاق به دانه های روغنی هم رسید

روغن خوراکی مدتی است در بازار با کمبود عرضه مواجه شده و مسئولان و مردم را به تکاپو انداخته است.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی، به نقل از باشگاه خبرنگاران جوان، در اواسط مهرماه به یکباره عرضه روغن در مغازه ها کمیاب و قفسه فروشگاه ها خالی شد، هر چند در همان مقطع هم مغازه دارانی بودند که از آب گل آلود ماهی گرفتند و چند برابر قیمت واقعی، کالا را عرضه کردند که این موضوع با واکنش شدید مصرف کنندگان روبرو شد که با عرضه روغن از ذخایر استراتژیک بازرگانی دولتی به کارخانه های روغن تا حدودی مشکلات مرتفع شد.

بررسی ها از سطح بازار نشان می دهد که عرضه روغن مایع در فروشگاه و مغازه ها نسبت به قبل تا حدودی بهتر شده، اما کمبود روغن حلب در بازار همچنان چشمگیر است که این پایان‌ماجرا نیست چرا که برخی مغازه داران، خریداران را مجبور به خرید محصولی دیگر هر چند کوچک در کنار روغن می کنند و بعضا چند برابر قیمت درج شده بر روی کالا می فروشند که دلایل خاصی برای این موضوع مطرح می کنند و در برخی موارد هم دیده شده که در سایه کمبود نظارت ها قیمت روغن از روی

کالا پاک شده است چرا که در شرایط کنونی که بنا به اذعان مسئولان، کارخانه های روغن شبانه روزی کار می کنند، نباید با بحران کمبود یا گرانی و سو استفاده در بازار همچنان روبرو باشیم.

بسیاری از مسئولان بر این باورند که واردات ارزان قیمت دانه های روغنی و کنجاله مانعی بر سر راه خودکفایی این‌محصول استراتژیک در داخل است چرا که واردات ارزان قیمت با ارز ترجیحی موجب شده تا تولیدکننده رغبتی به تولید نداشته باشد، درحالیکه با حذف ارز دولتی امکان خودکفایی در داخل به سبب ورود بخش خصوصی به کشت قراردادی دست یافتنی است.

چندی پیش علیرضا مهاجر مجری طرح دانه های روغنی در گفت و گو با خبرنگار صنعت، تجارت و کشاورزی با تاکید بر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی واردات گفت: حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی کالای نهایی، سبب تقویت تولید داخل می شود، از این رو تا زمانیکه ارز دولتی به واردات تخصیص یابد، واردات مقرون به صرفه خواهد بود.

وی با انتقاد از سرانه بالای روغن در کشور افزود: در حال حاضر سرانه مصرف روغن در دنیا ۱۲ کیلوگرم و در کشور ما ۲۱ کیلوگرم است که اگر با فرهنگ سازی آن را به ۱۵ کیلوگرم کاهش دهیم، این امر موجب شده تا ظرف مدت زمان ۴ تا ۵ سال ۷۰ درصد روغن مورد نیاز را در داخل تامین کرد.

مهاجر با اشاره به اینکه کمبودی در عرضه روغن نداریم، بیان کرد: با توجه به میزان واردات در سال گذشته و همچنین ماه های اخیر، کمبودی در بحث روغن نداریم و کارخانه ها تنها با بیان اظهاراتی مبنی بر کمبود و ایجاد نگرانی در بین خانوارها، ذخایر ۶ ماهه خود در انبارها را به فروش می رسانند.

ماجرا تنها به این‌جا ختم نمی شود چرا که ارز ۴۲۰۰ تومانی واردات روغن خام و دانه روغنی موجب شده تا این محصول پس از تولید به سبب قیمت بالا آن سوی مرزها قاچاق شود و همین امر موجب شده تا تلاش کارخانه های روغن و دولت در ساماندهی بازار بی نتیجه بماند.

حال به سراغ مسئولان ذی ربط می رویم تا از آخرین وضعیت عرضه روغن در بازار، دلایل کمبود و گرانی روغن حلب و راهکار رسیدن به خودکفایی در داخل به منظور کاهش وابستگی به کشورهای بیگانه و خروج ارز از کشور با خبر شویم:

واردات روغن ۲۵ درصد کاهش یافت

امیر هوشنگ بیرشک دبیر انجمن صنفی روغن نباتی از توزیع روزانه ۴ هزار تن روغن در بازار خبر داد و گفت: گرچه برخی مسئولان اذعان می کنند که کمبودی در تامین روغن نداشتیم و کارخانه های روغن نباتی به بهانه افزایش قیمت ها این تنش ها را در بازار به راه انداختند، اما بنابر آمار ۹ ماهه گمرک میزان واردات ۲۴ تا ۲۵ درصد کاهش یافته که همین موضوع بر تولید اثر گذاشت.

وی افزود: با توجه به کاهش واردات و به طبع افت تولید، تنش هایی در بازار طی ماه های اخیر اتفاق افتاد که با مدیریت بخش دولتی و کارخانجات روغن نباتی تا حدودی کمرنگ شد.

بیرشک با تاکید بر تخصیص ارز به موقع برای واردات روغن خام یا دانه روغنی بیان کرد: در حال حاضر مهم ترین چالش برای استمرار روند آرامش بازار، تخصیص ارز قابل انتقال است که همواره در تلاشیم تا این آرامش در صنعت روغن نباتی همچنان حفظ شود.

دبیر انجمن صنعت روغن نباتی با بیان اینکه در بحث خودکفایی یا خوداتکایی دانه های روغنی همراه دولت هستیم، گفت: تمامی همت خود را برای این طرح گذاشتیم و در بحث خرید تضمینی تا جایی که توان شرکت های روغن نباتی بوده، همکاری داشتیم. همچنین امسال شرکت های روغن نباتی در طرح کشت قراردادی با وزارت جهاد همکاری می کنند که این موضوع هم در کنار اصلاح خرید تضمینی در طرح خوداتکایی بی تاثیر نیست.

وی با اشاره به اینکه ماهیانه ۱۴۰ تا ۱۵۰ هزار تن روغن در کشور مورد استفاده قرار می گیرد، بیان کرد: تا پایان فروردین ۶۰۰ هزار تن روغن خام باید وارد کشور شور تا آرامش در سطح بازار حفظ شود.

بیرشک قیمت روغن تا پایان سال را تابع نرخ های جهانی و هزینه های حمل و نقل اعلام کرد.

دبیر انجمن صنفی روغن نباتی در پایان درباره اخرین وضعیت توزیع روغن حلب تصریح کرد: در بحث روغن حلب هم آرامش نسبی در بازار پیش بینی کردیم که با افزایش تولید و توزیع این امر محقق خواهد شد.

واردات ارزان مانعی سد راه خودکفایی در داخل

سید جعفر حسینی مشاور ارشد نظام صنفی کشاورزی و منابع طبیعی قیمت گذاری محصولات کشاورزی را مهم ترین رکن تولید اعلام کرد و گفت: با اصلاح قیمت خرید تضمینی و اعلام نرخ منطقی متناسب با هزینه‌های تولید، کشاورزان به افزایش راندمان، سطح زیرکشت و تولید بیشتر ترغیب و تشویق می‌شوند، در حالی که در محصولات خرید تضمینی نگاه دولت بیشتر مصلحت بودجه و مصرف کنندگان است.

وی افزود: با افزایش تولید در داخل وابستگی به واردات کم می‌شود که این امر علاوه بر ایجاد اشتغال، افزایش ارزش افزوده در شرایط فعلی تحریم در تامین امنیت غذایی کشور و جلوگیری از خروج ارز تاثیر بسزایی دارد.

حسینی با انتقاد از این مسئله که در بحث خرید دانه‌های روغنی حمایت کافی از تولیدکننده نمی‌شود، گفت: تخصیص ارز دولتی به واردات موجب شده واردات نسبت به تولید داخل صرفه بیشتری داشته باشد، به همین خاطر ارز ۴۲۰۰ تومانی واردات روغن باید حذف شود.

مشاور ارشد نظام صنفی کشاورزی واردات ارزان قیمت روغن و کنجاله را مانعی سد راه خوداتکایی تولید در داخل اعلام کرد و گفت: حذف ارز ترجیحی این کالاها به سبب رغبت کشاورزان به کشت، منجر به افزایش ضریب خوداتکایی می شود.

وی با اشاره به حضور بخش خصوصی در کشت قرادادی دانه های روغنی بیان کرد: با حذف ارز ترجیحی از واردات کالای نهایی، دیگر واردات مقرون به صرفه نیست که با این وجود بخش خصوصی به سمت تولید داخل رغبت بیشتری دارند.

راهکار خودکفایی تولید دانه های روغنی چیست؟

علی خان محمدی مدیر عامل مجمع ملی نخبگان کشاورزی اجرای مصوبه الگوی کشت را راهی برای خوداتکایی دانه های روغنی اظهار کرد: تازمانیکه الگوی کشت اجرا نشود و کشاورزی را از وضعیت فعلی خارج نکنیم، امیدی به خودکفایی دانه روغنی و روغن در کشور نیست.

وی افزود: با توجه به اقلیم متنوع، تکنولوژی تولید برای کشت و کار دانه روغنی در کشور بروز نیست، به همین خاطر با مشکلاتی در تامین روبرو هستیم.

خان محمدی نبود برنامه منسجم، ساختار مدیریتی و کمبود کارنده و مکانیزاسیون را از دیگر موانع پیش روی خودکفایی یا خوداتکایی تولید دانه های روغنی در کشور برشمرد و گفت: علی رغم گذشت ۱۰ سال از مصوبه الگوی کشت، توجهی به اجرای این مصوبه در بخش کشاورزی نشده است، درحالیکه با اجرای مصوبه الگوی کشت، کشت قراردادی و تامین کارنده های مورد نیاز می توان در خودکفایی این‌محصول استراتژیک حرفی برای گفتن داشت، در غیر این صورت این امر اتفاق نمی افتد.

مدیر عامل مجمع ملی نخبگان کشاورزی آمار دقیق تولید، اجرای الگوی کشت، کشاورزی قراردادی و برنامه ریزی ساختارهای زیربنایی را از راهکارهای خودکفایی دانه های روغنی در بازار برشمرد.

قاچاق سازمان یافته روغن مانع آرامش بازار/قیمت ۶ برابری روغن آن سوی مرزها

قاسمعلی حسنی دبیر کل اتحادیه بنکداران مواد غذایی با اشاره به اینکه بخش خصوصی دخالتی در واردات و توزیع روغن ندارد، اظهار کرد: واردات روغن از صفر تا صد تخصیص ارز و نظام توزیع در اختیار دولت است و بخش خصوصی نقشی ندارد.

وی افزود: طی ماه های اخیر، مشکلات تخصیص ارز منجر به تعطیلی کارخانه ها و وقفه در تولید شد و به رغم آنکه هم اکنون کارخانه ها سه شیفت کار می کنند، اما قاچاق سازمان یافته به خارج موجب شده میزان تزریق روغن در بازار خود را نشان ندهد.

حسنی با اشاره به عرضه روغن ۵۰ تا ۱۰۰ درصد بالاتر از قیمت درج شده بر روی کالا بیان کرد: در حال حاضر روغن ۹ هزار تومانی با نرخ ۱۴ هزار تومان، روغن ۱۶ هزار تومانی با نرخ ۲۴ هزار تومان و روغن ۱۵۸ هزار تومانی با نرخ ۳۱۰ تا ۳۳۰ هزار تومان عرضه می شود، هر چند دولت با تمام توان در حال تزریق روغن مایع به فروشگاه های زنجیره ای است تا مشکل فعلی مرتفع شود.

دبیر کل اتحادیه بنکداران مواد غذایی واردات روغن با ارز آزاد را تنها راهکار حل بحران فعلی در بازار اعلام کرد و گفت: بنابر آمار

یارانه مصرفی هر نفر در سال یک میلیون تا یک میلیون و ۲۰ هزار تومان است که اگر دولت این رقم را در طول سال به یارانه بگیران دهد و در مقابل روغن را با ارز آزاد وارد کند، دیگر شاهد خروج روغن از مرزهای کشور نیستیم.

به گفته وی، با وجود آنکه روغن آن سوی مرزها ۶ برابر قیمت مشتری دارد، پسچطور ممکن است که روغن در کشور بماند. به عنوان مثال روغن ۱۵۸ هزار تومانی را آن سوی مرزها ۳۲۰ هزار تومام می خرند.

دبیر کل اتحادیه بنکداران مواد غذایی در پایان تصریح کرد: برخی کارخانه های روغن، خریداران را مکلف به خرید سایر اقلام در کنار روغن می کنند که امیدواریم دولت از بخش خصوصی استفاده کند تا معضل حل شود.

سرویس خبری: صنعت غذا

منبع: باشگاه خبرنگاران جوان